

ПЕРЕДМОВА

Пропонуємо вашій увазі збірник тестових завдань, який охоплює один з найскладніших періодів новітньої історії України від початку ХХ ст. до 1939 року. Це надзвичайно складна і суперечлива доба, наповнена видатними досягненнями українського народу і, водночас — небаченими раніше трагедіями. Український народ після багатьох років бездержавності і соціально-культурного пригнічення дістав шанс здобути незалежність і жити власним життям на своїй землі. Період національного державотворення проіснував недовго, але він засвідчив потяг українців до створення власної держави. Перебування України в складі Радянського Союзу ознаменувалося політичними переслідуваннями національної еліти, масовими репресіями і Голодомором, що наклало свій відбиток на подальший розвиток українського народу. Але навіть найжорстокіші дії проти національного руху не змогли його вбити.

Сучасний стан системи освіти зобов'язує педагогів шукати нові підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів. Це означає, що необхідно ознайомитися з підходами до оцінювання результатів навчання в інших країнах, результатами міжнародних досліджень, в яких бере участь Україна, визначати сучасні пріоритети в освіті. Найоб'єктивнішим засобом оцінювання рівня знань учнів в даний час вважають тести.

Завдяки тестуванню вчитель отримує змогу проконтролювати знання учнів з усіх тем предмету, а учні — продемонструвати свою компетентність на великому за обсягом навчальному матеріалі. Тестовий контроль сприяє підвищенню продуктивності навчального процесу, стимулює зацікавленість учнів в якості й ефективності їхньої навчальної роботи, допомагає вчителю систематизувати моніторинг, контролювання, діагностування набутих ними знань.

Тестові завдання, що використовуються після вивчення курсу Новітньої історії України в період від початку ХХ століття до 1939 року, полягають у формуванні в учнів певного обсягу історичних знань, виробленні навичок аналізу історичних явищ та виявленні їх причинно-наслідкових зв'язків, самостійного узагальнення історичної інформації, вмінь застосовувати одержані знання з історії у повсякденній діяльності, орієнтації у суспільно-політичному житті країни. Серед запропонованих тестів переважають завдання, спрямовані на перевірку предметних умінь учнів, і які потребують розуміння історичного процесу.

У нашому збірнику містяться тестові завдання закритої форми і скомпоновані вони згідно їх типології:

- *тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді* — цей формат тестових завдань дає змогу оцінити навчальні досягнення на різних рівнях: знання, розуміння і застосування знань;

- *тестові завдання з вибором кількох правильних відповідей* — цей формат тестових завдань передбачає наявність вказівки про кількість правильних відповідей і діагностує знання, розуміння і застосування;
- *тестові завдання на встановлення правильної послідовності* — цей формат тестових завдань призначений, насамперед, для перевірки сформованості алгоритмічного мислення;
- *тестові завдання на встановлення відповідності* — цей формат тестових завдань належить до категорії логічних пар і тестований має порівняти матеріал лівої й правої колонок і утворити правильні логічні пари.

Тестові завдання можна використовувати під час проведення поточного, узагальнюючого та підсумкового (річного) контролю, а також пропонувати учням із різними навчальними можливостями.

Пропоновані завдання охоплюють матеріал чинної навчальної програми для 11-річної школи, затвердженої Міністерством освіти і науки України. Оцінювання запропонованих завдань має здійснюватися відповідно до критеріїв, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України.

Збірник може бути використаний у навчальному процесі під час вивчення курсу Історії України в 10-му класі, в ході підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання, для самопідготовки і саморозвитку усіх, хто цікавиться історією рідної країни.

ТЕМА 1

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

*Питання на встановлення одного варіанту
правильної відповіді.*

- 1. Яка форма монополістичного об'єднання була домінуючою в промисловості Наддніпрянської України на початку ХХ ст.?**
 А трест; В концерн;
 Б картель; Г синдикат.
- 2. Встановіть правильне твердження.**
  1. жорстка податкова політика призвела до кризи фінансової системи;
  2. потужним джерелом індустріалізації в Російській імперії були іноземні інвестиції. А Правильні обидва варіанти;
 Б правильний перший варіант;
 В правильний другий варіант;
 Г жоден з варіантів не містить правильної відповіді.
- 3. Назвіть одну з основних перешкод розвитку процесу модернізації в Росії:**
 А засилля іноземного капіталу;
 Б слабкий внутрішній ринок;
 В державне регулювання економіки;
 Г економічна спеціалізація певних районів.
- 4. Назвіть реформу, здійснення якої на територіях Російської імперії сприяло імпорту капіталу в структуру народного господарства:**
 А економічна; В капітальна;
 Б банківська; Г фінансова.
- 5. Оновлення політичних, соціально-економічних, виробничо-технологічних, культурних та інших змін в суспільстві — це:**
 А модернізація; В кооперація;
 Б капіталізація; Г стагнація.
- 6. Визначте продукт, на який було запроваджено державну монополію в Російській імперії на початку ХХ століття:**
 А горілка; В вугілля;
 Б цукор; Г зерно.

- 7. Визначте основне джерело отримання надприбутків іноземними капіталістами на українських землях:**
- А запровадження найсучасніших технологій у виробничий процес;
  - Б максимальне зацікавлення працівників в результатах своєї роботи;
  - В ухиляння від сплати всієї частини податків до державного бюджету;
  - Г жорстка експлуатація дешевої робочої сили.
- 8. Визначте промислові райони загальноросійського значення, які функціонували на території Наддніпрянської України:**
- А Донецько-Придніпровський вугільно-металургійний, Криворізький залізорудний, Нікопольський марганцевий та Південно-Західний цукровий;
  - Б Донецько-Криворізький вугільно-металургійний, Донбаський залізорудний, Нікопольський марганцевий та Південно-Західний цукровий;
  - В Донецько-Придніпровський вугільно-металургійний, Криворізький залізорудний, Нікопольський марганцевий та Волинський цукровий;
  - Г Донецько-Придніпровський вугільно-металургійний, Катеринославський залізорудний, Маріупольський марганцевий та Південно-Західний цукровий.
- 9. Визначте основний негативний чинник політики російського державного протекціонізму в економічному житті Наддніпрянської України:**
- А надання значних податкових пільг;
  - Б залежність від державних замовлень;
  - В повне витіснення іноземного інвестора;
  - Г уповільнення темпів індустріалізації.
- 10. Назвіть українську губернію, яка тримала першість в Російській імперії за відсотком переселенців до теренів Сибіру і Далекого Сходу:**
- А Київська;
  - Б Харківська;
  - В Волинська;
  - Г Катеринославська.
- 11. Об'єднання підприємств, які диктують умови й обсяги випуску товарів, регулюють ціни та обсяги реалізації продукції — це ...**
- А об'єднання приватних підприємств;
  - Б олігархія;
  - В монополія;
  - Г кооператив.
- 12. Микола Левитський, Василь Доманицький, Осип Юркевич, Василь Нагірний, Євген Олесницький, Іван Петрушевич — це:**
- А українці митці початку ХХ ст.;
  - Б українці політики початку ХХ ст.;
  - В українські вчені початку ХХ ст.;
  - Г українські кооператори початку ХХ ст.

13. Визначте хронологічні межі економічної кризи в Наддніпрянській Україні початку ХХ ст.:

А 1905–1907 рр.;

В 1900–1903 рр.;

Б 1900–1905 рр.;

Г 1908–1913 рр.

14. Позначте назву галузі промисловості, в якій українська буржуазія утримувала провідні позиції:

А вугільна;

В машинобудівна;

Б металургія;

Г цукрова.

15. Встановіть правильне твердження. Визначте особливості розвитку сільського господарства на українських землях на початку ХХ століття:

1. мільйони селян України перебували на межі розорення або перетворювалися в безземельних;

2. гальмом розвитку сільського господарства була селянська община, яка спричиняла до постійних перерозподілів земель.

А правильні обидва варіанти;

Б правильний перший варіант;

В правильний другий варіант;

Г жоден з варіантів не містить правильної відповіді.

16. Визначте галузі, які становили основну промислового розвитку Наддніпрянської України:

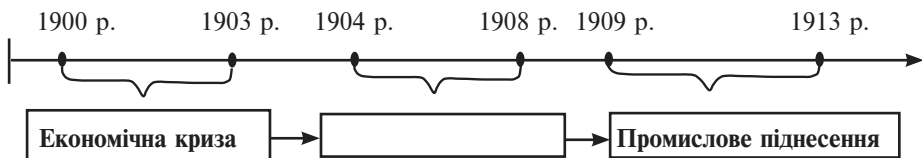
А кам'яновугільна, металургійна, цукрова;

Б кам'яновугільна, машинобудівна, легка;

В машинобудівна, металургійна, харчова;

Г машинобудівна, харчова, легка.

17. Визначте пропущену складову в даній логічній схемі.

А економічна депресія;

В економічний старт;

Б економічна стабільність;

Г економічний бум.

18. Визначте правильну особливість становища робітників в Наддніпрянській Україні:

А зменшення тривалості робочого дня до 8 годин на добу;

Б збільшення номінальної заробітної плати на 30–40%;

В запровадження першої в Європі системи соціального забезпечення працюючого населення;

Г посилення експлуатації жінок та дітей на підприємствах.

19. Назвіть політичного і громадського діяча Наддніпрянщини, який написав «Одвертий лист до міністра Сипягіна», який закінчувався словами: «Українська нація мусить скинути пановання чужинців, бо вони огиджують саму душу нації. Мусить добути собі свободу, хоч би захиталася ціла Росія! Мусить добути собі визволення з рабства національного та політичного, хоч би пролилися ріки крові! А та кров, що поллеться, впаде як народне прокляття на Вашу голову, пане міністер, і на голови всіх гнобителів нашої нації».

- А Михайло Грушевський;
- Б Дмитро Антонович;
- В Микола Міхновський;
- Г Симон Петлюра.

20. Визначте, про кого йдеться у цитаті:

«Нелегко було Вам добувати дозвіл царської влади показати дійсне українське театральне мистецтво в такому центрі, як Петербург. І тоді передова критика і корифеї критики і літератури схилили голови перед Вашим генієм і визнали в пресі, що Ваш талант сяє яскравіше, ніж талант всесвітньої Сари Бернар...».

- А Ольга Кобилянська;
- Б Олександра Екстер;
- В Марія Заньковецька;
- Г Соломія Крушельницька.

21. «Низька заробітна плата, жахливі умови праці, погане медичне обслуговування, відсутність політичних прав і свобод, поглиблювали катастрофічне становище трудящих мас в Україні». Наведені у цитаті чинники були причиною:

- А економічної кризи 1900–1903 рр.;
- Б революції 1905–1907 рр.;
- В створення координуючого політичного об'єднання — Товариства українських поступовців в 1908 р.;
- Г прийняття столипінського циркуляру 1910 р.

22. Визначте основну вимогу до влади ліберальної опозиції в Наддніпрянській Україні на початку ХХ століття:

- А поділ Галичини на дві частини — західну і східну;
- Б проголошення незалежності на українських територіях, що входили до складу Російської імперії;
- В проголошення незалежності на всіх українських етнічних територіях;
- Г проголошення автономії України в складі конституційної Російської імперії чи Російської демократичної республіки.

23. Визначте суспільну групу, яка стає рушійною силою національно-визвольного руху Наддніпрянщини:

- А буржуазія;
- Б інтелігенція;
- В селянство;
- Г пролетаріат.

24. Кочубеї, Симиренки, Харитоненки, Терещенки — це:

- А представники української олігархії, сім'ї, які вирізнялись потягом до меценатської діяльності;
- Б представники української буржуазії, які контролювали левову частку зернового експорту;
- В сім'ї, представники яких становили основну групу науковців з фізико-математичного напрямку;
- Г представники української політичної еліти, які користувалися значним авторитетом в робітників і селянства.

25. Визначте основну проблему розвитку кооперативного руху в Наддніпрянській Україні:

- А відсутність лідерів, які б займалися організаційним оформлення українського кооперативного руху;
- Б законодавчі обмеження на розвиток самостійної української кооперації;
- В природна нездатність українців до економічної згуртованості і взаємодопомоги;
- Г протидія керівників російської кооперації, які були проти самостійної української кооперації.

26. Визначте особливості розвитку кооперативного руху на західноукраїнських землях:

- А відсутність опору і протидії з боку влади;
- Б масова підтримка і участь українського населення;
- В відсутність українського кооперативного руху на Закарпатті;
- Г стримуючі заклики з боку священників греко-католицької церкви.

27. Визначте політичну силу, що відіграла основну роль в організації робітничих страйків на Наддніпрянщині напередодні революції 1905–1907 рр.:

- А Революційна українська партія;
- Б Російська соціал-демократична робітничка партія;
- В Українська соціал-демократична спілка;
- Г Партія російських соціалістів-революціонерів.

28. Назвіть рік проведення масового 200-тисячного страйку в Східній Галичині проти соціального гноблення і експлуатації:

- А 1899 р.;
- Б 1902 р.;
- В 1905 р.;
- Г 1907 р.

29. Назвіть межу, запроваджену царським урядом з метою суттєвого обмеження свободи пересування євреїв, за якої вони не могли селитися:

- А «лінія неповернення»;
- Б «межа національності»;
- В «межа осілості»;
- Г «межа народності».

30. Визначте регіон України, де мешкало до 90% єврейського населення:

- А Правобережжя;
- Б Слобожанщина;
- В Лівобережжя;
- Г Південна Україна.

31. *«Творення модерних націй слід розглядати як частину загальнішого процесу — поступового перетворення аграрного, малограмотного і маломобільного суспільства на індустріальне, освічене і мобільне, з широкими політичними правами та економічною свободою для всіх його членів, а не лише для верхівки. Головними історичними процесами, які визначали специфіку новітніх часів, вважають виникнення і поширення модерної демократії, розвиток індустріалізації та появу двох нових великих суспільних сил...».*

Визначте, які суспільні сили має на увазі історик Я. Грицак:

- А лібералізм і консерватизм;
- Б лібералізм і радикалізм;
- В націоналізм і соціалізм;
- Г консерватизм і націоналізм.

32. Встановіть правильне твердження.

1. більшовики, очолювані В. Леніним, виступали за еволюційний, парламентський шлях політичної боротьби, спрямований на боротьбу за досягнення демократичних прав і свобод;
2. меншовики, очолювані Ю. Мартовим виступали за революційний шлях боротьби, спрямований на здійснення пролетарської революції і встановлення диктатури робітників.

- А правильні обидва варіанти;
- Б правильний перший варіант;
- В правильний другий варіант;
- Г жоден з варіантів не містить правильної відповіді.

33. *«Повалення самодержавства шляхом революції, соціалізація (усуспільнення) землі, запровадження загального виборчого права, республіки, демократичних свобод, робітничого законодавства» — це мета діяльності:*

- А “Загального єврейського робітничого союзу”;
- Б Російської партії соціалістів-революціонерів;
- В Конституційно-демократичної партії;
- Г Української народної партії.

34. Назвіть українську політичну партію, для якої актуальним було гасло: «Україна для українців»:

- А Українська соціал-демократична спілка;
- Б Українська соціал-демократична робітнича партія;
- В Українська радикально-демократична партія;
- Г Українська народна партія.

- 35. Визначте, про кого з діячів українського національного руху йдеться у нижченаведеної цитаті:** *«Один з організаторів та лідерів, створеної в 1901–1902 рр. Української народної партії, написав для неї програму, в якій обстоював ідею самостійності української держави».*
- А Юліан Бачинський; В Дмитро Антонович;
 Б Микола Міхновський; Г Євген Чикаленко.
- 36. Визначте українську політичну партію, особливість діяльності якої характеризує наведений документ:** *«Замах на пам'ятник О. Пушкіну в Харкові присвячено річниці Переяславської угоди 1654 р. Під пам'ятник, що стояв в університетському сквері, було закладено вибухівку та партійні листівки, які після вибуху мали розлетітися на всі боки. Текст листівок пояснював мету акції: Пушкін ображав гідність України у своїх творах, особливо в поемі «Полтава».*
- А Революційна українська партія;
 Б Українська соціал-демократична робітничка партія;
 В Українська радикально-демократична партія;
 Г Українська народна партія.
- 37. З перелічених вимог визначте ту, яка була актуальною для представників інтелігенції напередодні революції 1905–1907 рр.:**
- А ліквідація поміщицького землеволодіння;
 Б запровадження системи соціального захисту;
 В стабільність і недоторканність власності й прибутків;
 Г загальнодемократичні перетворення.
- 38. З перелічених вимог визначте ту, яка була актуальною для представників селянства напередодні революції 1905–1907 рр.:**
- А установлення мінімальних розмірів заробітної платні, пенсій;
 Б можливість участі у формуванні державної політики;
 В скасування викупних платежів;
 Г установлення 8-годинного робочого дня.
- 39. З перелічених вимог визначте ту, яка була актуальною для представників пролетаріату напередодні революції 1905–1907 рр.:**
- А перерозподіл землі;
 Б можливість участі у формуванні державної політики;
 В стабільність і недоторканність власності й прибутків;
 Г установлення мінімальних розмірів заробітної платні, пенсій.
- 40. Визначте один із наслідків активізації студентського руху в роки революції 1905–1907 рр.**
- А заборона студентам відвідувати заняття;
 Б закриття всіх вищих навчальних закладів Наддніпрянщини;
 В заборона святкування 100-річчя Харківського університету;
 Г запровадження жандармських патрулів у вищих навчальних закладах.

41. Визначте одне з досягнень національного руху в ході революції 1905–1907 рр.:

- А поява національних товариств;
- Б відкриття національних театрів;
- В поява літератури рідною мовою;
- Г проголошення автономії на Наддніпрянщині.

42. Після Маніфесту 17 жовтня 1905 р. в Україні починає виходити друком перша українськомовна газета Наддніпрянщини, яка мала назву:

- А «Українська хата»;
- Б «Хлібороб»;
- В «Український вісник»;
- Г «Сільський господар».

43. Назвіть назву газети, яка фактично стала безпосереднім продовженням традицій газети «Громадська думка»:

- А «Дума»;
- Б «Діло»;
- В «Рада»;
- Г «Слово».

44. Назвіть рік, який вважається піком розвитку українського кооперативного руху у Наддніпрянській Україні:

- А 1901 р.;
- Б 1905 р.;
- В 1910 р.;
- Г 1913 р.

45. Визначте суть столипінського циркуляру, прийнятого 1910 р.:

- А заборона української мови в навчальних закладах;
- Б заборона національних масових акцій;
- В заборона реєстрації національних товариств і видавництв;
- Г заборона українського театру.

46. Визначте події, які відбулися в ході революції 1905–1907 рр.:

1. створення Клубу російських націоналістів в Києві;
  2. вихід першої щоденної української газети Наддніпрянщини;
  3. заснування першої української політичної партії;
  4. відкриття пам'ятника І. Котляревському в Полтаві;
  5. скликання І Державної Думи;
  6. проведення всеросійського політичного страйку.
- А 2,4,6;
  - Б 1,2,5;
  - В 3,4,5;
  - Г 2,5,6.

47. Визначте про кого йдеться: *«Історик і етнограф, перша жінка, що одержала ступінь доктора історії. Активно виступала за присвоєння офіційного статусу українській мові, з 1907 р. очолювала кафедру й викладала історію України на Бестужевських вищих жіночих курсах у Петербурзі. Серед її праць — «Южная Русь» (в 2-х томах), «История украинского народа».*

- А О. Єфименко;
- Б Б. Грінченко;
- В М. Гаврилко;
- Г О. Екстер.

ЗМІСТ

Передмова	4
Тема 1. Україна на початку ХХ ст.	6
Тема 2. Україна в роки Першої світової війни. Початок Української революції	35
Тема 3. Український державотворчий процес	63
Тема 4. Культура і духовне життя в 1917–1921 рр.	92
Тема 5. УСРР в умовах нової економічної політики	125
Тема 6. Радянська модернізація України.	148
Тема 7. Західноукраїнські землі в 1920–1939 рр.	172
Список використаної літератури	198
Відповіді.	200